

Influència de l'aplicació d'un programa formatiu de professors d'Educació Física, sobre la motivació a l'aula i el nivell de reflexió docent

Impact of Running a Training a Programme for Physical Education Teachers on Motivation in the Classroom and the Level of Teacher Reflection

Autor: **José Antonio Julián Clemente**
Facultat de Ciències Humanes i de l'Educació
Universidad de Zaragoza

Directors: **Dr. Eduardo Cervelló Gimeno**
Facultat de Ciències Sociosanitàries
Universidad Miguel Hernández de Elche

Dr. Fernando del Villar Álvarez
Facultat de Ciències de l'Esport
Universidad de Extremadura

Paraules clau: preparació de professors, motivació laboral i actituds, mètodes pedagògics, formació i feina de professors

Keywords: teacher preparation, work motivation and attitudes, teaching methods, teacher training and employment

Data de lectura: 11 de setembre de 2009

Aquest estudi sorgeix davant de la necessitat de millorar els programes de formació de professorat, tant inicials com permanents, com a un aspecte determinant per a la millora de la qualitat de l'ensenyament.

Es va utilitzar una metodologia mixta, mesurant variables quantitatives (qüestionaris per a mesurar l'orientació disposicional, creences sobre les causes d'èxit, percepció d'estratègies motivacionals, percepció de satisfacció amb la pràctica esportiva, percepció de les estratègies motivacionals situacionals, estat d'implicació motivacional, valoració de l'Educació Física, preferència de tasques i percepció d'habilitat), i variables qualitatives (anàlisi del pensament docent a través de cada dia i del record estimulat).

La investigació es va dividir en 3 fases distribuïdes en 20 sessions totals que van conformar l'experiència: quatre per

a la línia base, dotze per a la fase d'intervenció i quatre per a l'extinció del programa.

El programa d'intervenció ha tingut dues orientacions. Una, encaminada des dels models actuals de formació de docents, sota un enfocament basat en la pràctica i orientat a la reflexió, on el professorat desenvolupa el seu coneixement pràctic, i dues, valorar com condiona la intervenció didàctica del professor, els aspectes que influeixen en l'aprenentatge de l'alumnat (195 subjectes), tenint com a referència la Teoria Motivacional de Metes d'Èxit. El procediment per a intervenir va ser la supervisió reflexiva després del visionat de les sessions que feien els docents.

L'aplicació del programa en la seva fase d'intervenció ha provocat un efecte de millora en la direcció desitjada en pràcticament totes les variables motivacionals

estudiades, especialment després de la primera fase del programa, amb la qual cosa podem concloure que durant la formació permanent del professorat és possible optimitzar la seva actuació docent, amb relació a la manipulació del clima motivacional de l'aula, amb l'objectiu d'augmentar l'estat d'implicació dels alumnes, durant la realització de les classes d'educació física. Les millores evidents obtingudes en les habilitats reflexives, després de l'aplicació del programa d'intervenció, no han pogut mantenir-se després d'eliminar l'estimulació del mateix, produint-se un lleuger descens mantenint-se per damunt dels valors inicials, per la qual cosa podem concloure que és necessari estendre la durada dels programes d'intervenció, a fi de consolidar l'aprenentatge de la capacitat reflexiva.

Percepcions dels professors d'Educació Física sobre les orientacions curriculars: estudi de casos dels col·legis d'aplicació al sud del Brasil

Perceptions of Physical Education Teachers about Curriculum Guidelines Case Study of Schools in Southern Brazil

Autor: **Edson Souza de Azevedo**
Colégio de Aplicação
Universidade Federal de Santa Catarina (Brasil)

Directors: **Dra. Beatriz Oliveira Pereira**
Instituto de Estudos da Criança
Universidade do Minho (Portugal)

Dr. César Augusto Sá
Escola Superior de Educação
Instituto Politécnico de Viana do Castelo (Portugal)

Paraules clau: Educació Física, percepcions dels professors, programes d'ensenyament, directrius de plans d'estudi, educació bàsica

Keywords: physical education, perceptions of teachers, teaching curriculums, curriculum guidelines, basic education

Data de lectura: 15 de desembre de 2009

A través del temps, l'educació ha despertat la necessitat de [re]estructuracions, tant per iniciativa dels líders educatius, com per la (urgent) necessitat de renovació i transformació que s'experimenta en la comunitat escolar. Aquesta situació ofereix l'oportunitat de trobar l'equilibri entre els requisits plantejats per la comunitat escolar i les realitzacions anunciades pels líders educatius. D'aquesta manera, l'escola sorgeix com un escenari on queden reflectits els desacords entre les propostes portades a la pràctica. En aquest estudi tenim com a objectiu principal entendre la percepció dels professors respecte a l'organització i sistematització del programa d'estudis d'Educació Física en els primers graus (de 1r a 5è grau).

Ens hem esforçat a obtenir un estudi descriptiu i interpretatiu basat en el paradigma de la forma de pensar del mestre, amb un enfocament qualitatiu, i el propòsit de comprendre el significat de les situacions i característiques presentades pels

subjectes que han col·laborat en l'estudi. La mostra va constar de 12 professors d'Educació Física de tres col·legis d'aplicació al sud de Brasil, enquestats durant curs escolar 2007 a través d'entrevistes semiestructurades. En el procés d'anàlisi i discussió dels resultats, les respostes es van sotmetre a l'anàlisi de contingut, adoptant un sistema de categorització inductiva. Definim les següents àrees per a l'anàlisi de les entrevistes de contingut: escolar, social, científicopedagògica i formació dels docents. Les categories es van basar en els aspectes relacionats amb les orientacions i articulació curriculars; cultura del cos, estatus del curs, salut escolar, planificació, organització i sistematització dels continguts; limitació pedagògica, formació inicial i continuada i la relació teoria-pràctica. A partir dels resultats, hem constatat la preocupació dels professors enfront del canvi de dimensió de les proposicions pedagògiques i pràctiques des d'una perspectiva interdisciplinària. Pel que fa a la formació inicial, percebem una necessitat en els

docents d'adquisició de coneixements tècnics, més que el desenvolupament d'habilitats teoricopràctiques. Creiem que hi ha una transferència precària dels coneixements inherents a l'ensenyança d'educació física en aquest nivell de l'educació. Pel que fa als programes dels plans d'estudi i directrius, la recent entrada dels escolars en l'escola bàsica a l'edat de sis anys, ha tingut com a conseqüència que els professors encara conceben els programes en una fase de (re)estructuració, mentre tracten de respondre a aquesta nova realitat educativa, tot i les limitacions que afirmen que existeixen en la formació inicial. En l'educació bàsica de nou anys, les escoles del nostre estudi adoptaven el programa escolar d'Educació Física d'acord amb les seves peculiaritats i capacitats en termes pedagògics i administratius, i també en termes d'estructures físiques, mentre que aquestes operacions complissin, no sense dificultats, amb les polítiques proposades pel Ministeri d'Educació.